

FREELANCE·NL

Freelance Markt Index: AI - aanbevolen of afgedwongen?

Uitgave kwartaal 3 | 2025

INHOUD

03

De stand van de freelancemarkt

05

In deze FMI

06

Freelance Markt Index

10

Prompt of professional

15

Met een beetje AI

19

Freelance Markt Trends

21

Zzp'ers in cijfers

23

Over de FMI

DE STAND VAN DE FREELANCEMARKT

De Freelance Markt Index combineert cijfers van het CBS, de ABU en Freelance.nl tot één index die de gezondheid van de freelance economie weerspiegelt. In Q3 2025 blijkt: **de freelance markt is sterker dan dezelfde periode vorig jaar**, ondanks een lichte terugval sinds vorig kwartaal.

Freelance Markt Index voor Q3

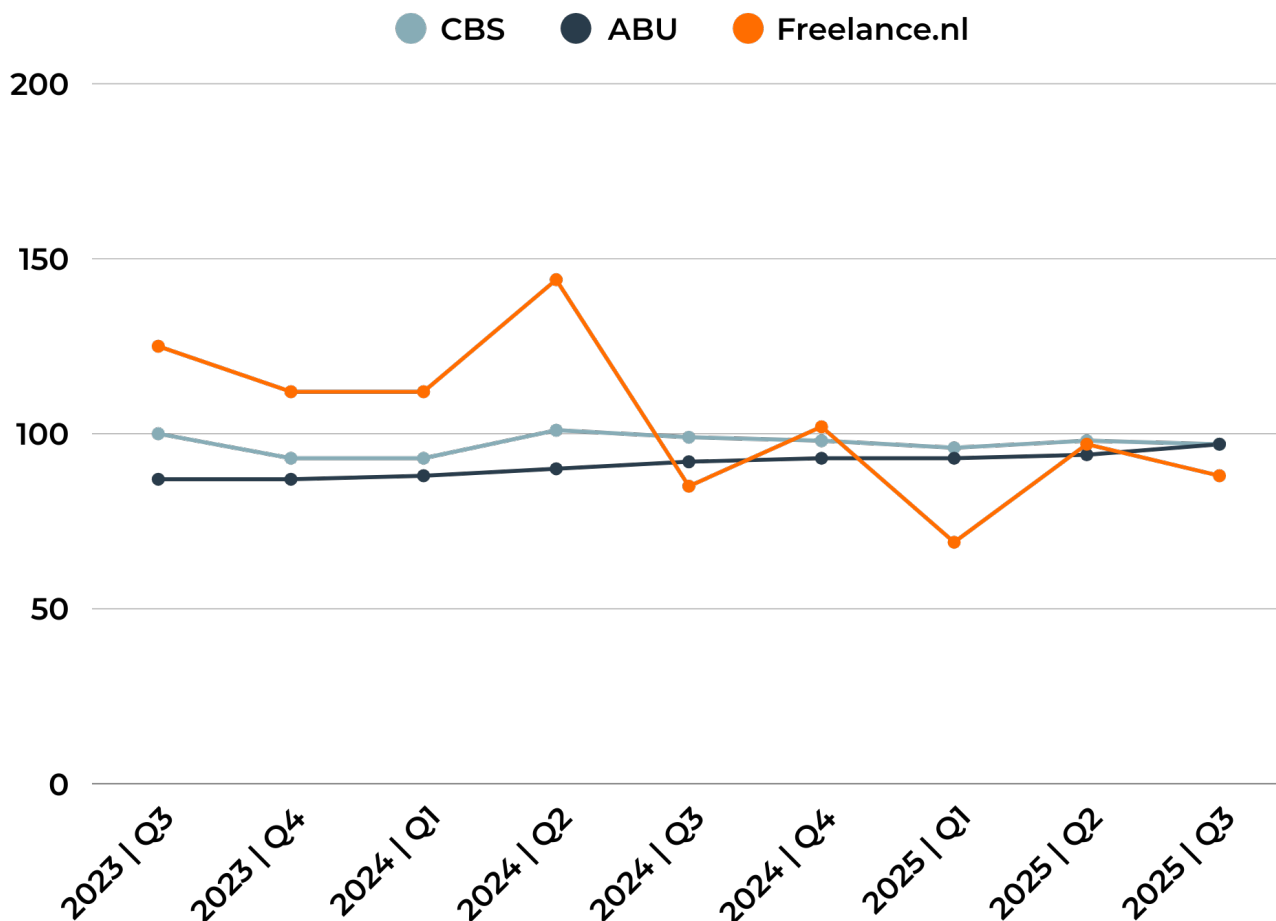
De index voor Q3 2025 komt uit op 94: drie punten lager dan in Q2. Niet onverwacht, want het derde kwartaal zakt traditiegetrouw door de zomerdip in bedrijfsactiviteit. Opvallend is dat de score wél hoger ligt dan vorig jaar, toen de Wet DBA nog niet eens gehandhaafd werd. Een duidelijk teken van veerkracht in de freelancemarkt. Dat maakt de verwachtingen voor Q4 voorzichtig optimistisch.

De FMI-index is gebaseerd op drie gelijkgewogen bronnen:

- 1) De conjunctuurindex van **het CBS** over het verwachte economische klimaat
- 2) Cijfers van **de ABU** over gewerkte uren en omzet in de uitzendbranche
- 3) Een telefonische enquête onder minimaal 125 opdrachtgevers op **Freelance.nl** over hun inhuurverwachtingen

Samen vormen deze drie indicatoren een gebalanceerd beeld van vraag, aanbod en vertrouwen in de freelancemarkt.

DE STAND VAN DE FREELANCEMARKT

De eerste helft van 2025 was uitzonderlijk onstabiel: van een historisch dieptepunt in Q1 (86) naar een fors herstel in Q2 (97). In Q3 stabiliseert de index op 94. Dat is lager dan vorig kwartaal, maar hoger dan eerdere zomerperiodes, die doorgaans scherpere dalingen lieten zien. Het patroon onderstreept hoe gevoelig de freelancemarkt blijft voor korte-termijneinvloeden als seizoensinvloeden en wetgeving. Waar de Wet DBA begin dit jaar nog de toon zette, verschuift nu de aandacht naar natuurlijke fluctuaties in vraag en aanbod.

IN DEZE FMI

Binnen de kennismarkt wordt veel gesproken over AI en automatisering, en het effect dat dat op het werkveld heeft. Maar het effect op de freelancemarkt, daar weten we nog weinig van. En dus gingen we voor deze FMI op onderzoek uit: Gaat AI je opdrachten kosten, of juist opdrachten opleveren? En hoeveel bedrijven zijn al bezig met AI-innovaties?

MET EEN BEETJE AI

We analyseerden meer dan 100.000 opdrachten van de laatste drie jaar, om in beeld te brengen hoe vaak AI als nice-to-have of must-have wordt genoemd, en welke tools het populairst zijn.

PROMPT OF PROFESSIONAL

We vroegen aan onze opdrachtgevers hoe ze kijken naar het gebruik van AI door freelancers, en of ze verwachten dat AI het werk van freelancers zal vervangen. Maar liefst 80% denkt van wel.

ZOMER IN DE SCHIJNWERPER

Een lichte daling in de indexscore roept vragen op. Komt het door de zomer? Of speelt wetgeving nog steeds een rol? We vroegen het aan onze respondenten.

ZZP'ERS IN CIJFERS

Neemt het aantal zzp'ers af sinds de hernieuwde handhaving op de Wet DBA? En welke vakgebieden zien we de grootste groei of afname?

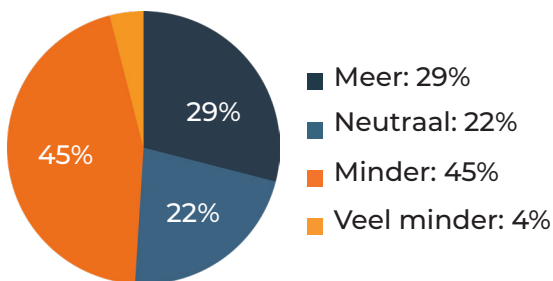

FREELANCE MARKT INDEX

Elk kwartaal ondervragen we opdrachtgevers over hun freelance-inhuur. De resultaten vormen de basis van de Freelance Markt Index: een kompas voor trends en bewegingen.

Uitzet opdrachten

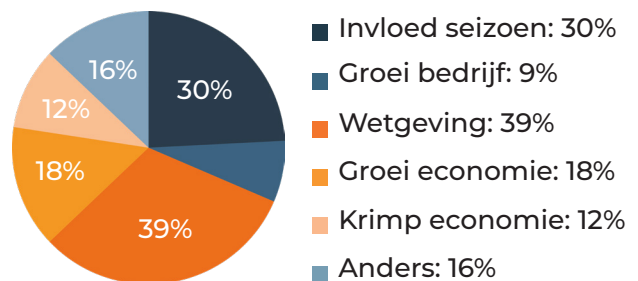
Verwacht je komend kwartaal meer of minder freelance opdrachten uit te zetten?

Ondanks de DBA zijn de verwachtingen voor Q3 gelijk aan Q3 vorig jaar, toen de wet nog niet gold. De zomerperiode drukt tijdelijk de vraag in de kennismarkt.

Reden daling/stijging

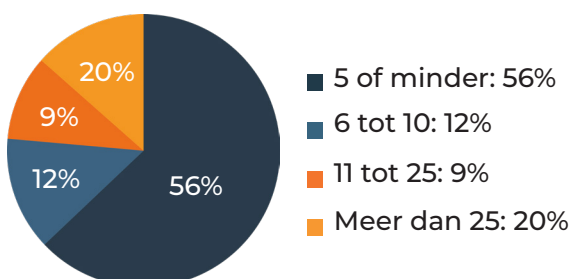
Waarom verwacht je die daling of stijging?

Wetgeving verliest impact: van 85% in Q4 2024 naar 39%. Tegelijkertijd stijgt de invloed van seizoenseffecten van 8% naar 30% in één kwartaal.

Inhuur freelancers

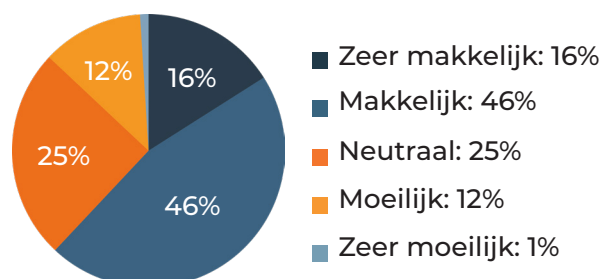
Hoeveel freelancers heeft jouw organisatie in de afgelopen 12 maanden ingezet?

Freelance-inhuur polariseert: ruim de helft werkt met maximaal 5 freelancers, terwijl 1 op de 5 er juist meer dan 25 inschakelt. Structurele inhuur wordt zeldzamer, maar blijft onmisbaar voor grote organisaties.

Vinden kandidaten

Hoe vind je het om in deze markt geschikte freelancers te vinden?

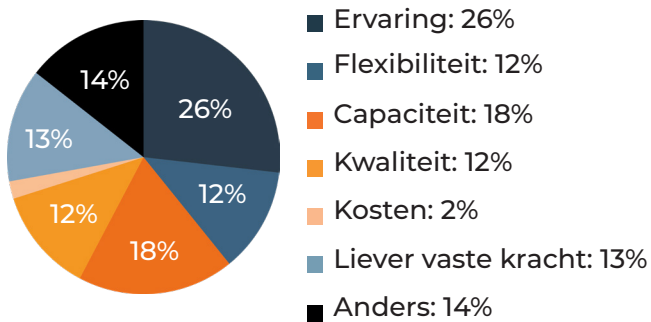

Voor het eerst vindt meer dan 60% het makkelijk om geschikte freelancers te vinden. Het aandeel 'zeer makkelijk' is zelfs verdubbeld. Mogelijk gevolg van stijgende concurrentie onder freelancers.

FREELANCE MARKT INDEX

Reden voor freelancer

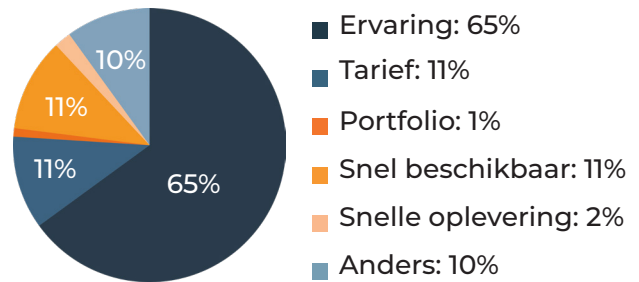
Wat is komend kwartaal je belangrijkste reden om voor een freelancer te kiezen?

Flexibiliteit als reden voor freelance-in-huur is in een jaar tijd gekelderd van 62% naar 12%. Sinds de DBA-handhaving vermijden opdrachtgevers tijdelijke inzet op piekmomenten, omdat die vaak neerkomt op werken naast vaste krachten

Selectiecriteria

Wat is voor jou het belangrijkste criterium bij het selecteren van een freelancer?

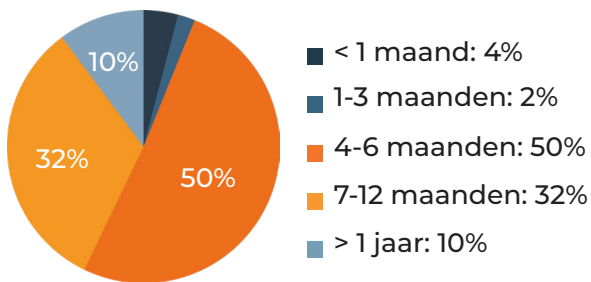

Ervaring blijft veruit het belangrijkste selectiecriteria. Maar opvallend veel opdrachtgevers baseren hun keuze op gevoel, volgens de open antwoorden. De klik, houding en eerste indruk wegen vaak zwaarder dan portfolio of tarief.

FREELANCE MARKT INDEX

Contractduur

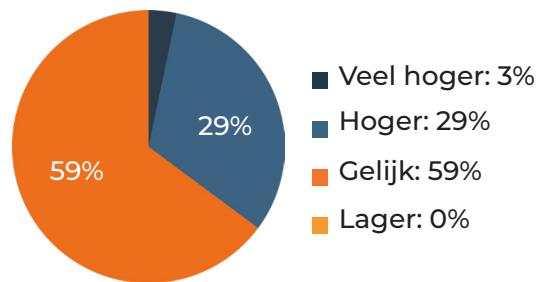
Welke contractduur hanteer je doorgaans voor freelance opdrachten?

Opdrachtgevers kiezen steeds vaker voor langere opdrachten: meer dan 90% huurt freelancers in voor minimaal 4 maanden. Korte contracten zijn zeldzaam.

Kwaliteit freelancers

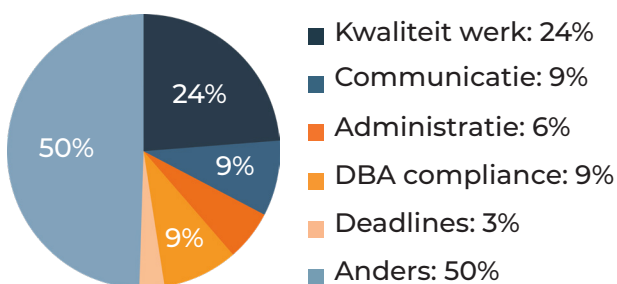
Hoe beoordeel je de kwaliteit van freelancers vergeleken met vaste medewerkers?

Nog nooit gaven opdrachtgevers freelancers zo'n positief oordeel: 32% vindt ze beter dan vaste medewerkers, en niemand vindt ze slechter. Een unicum in de FMI, en een duidelijk signaal.

Uitdagingen inzet

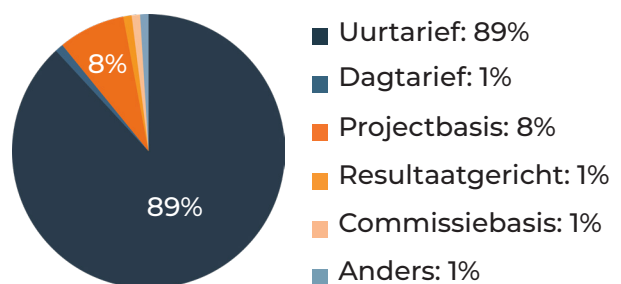
Wat ervaar je als de grootste uitdaging bij het inzetten van freelancers?

Het inwerken van freelancers wordt in de open antwoorden het vaakst genoemd. Zorgen over de Wet DBA zakken intussen terug van 26% naar slechts 9%. Komt dat door meer kennis van de regels, of doordat veel twijfelaars gestopt zijn met freelancers inzetten?

Betalingsstructuur

Welke betalingsstructuur hanteer je meestal bij het inhuren van freelancers?

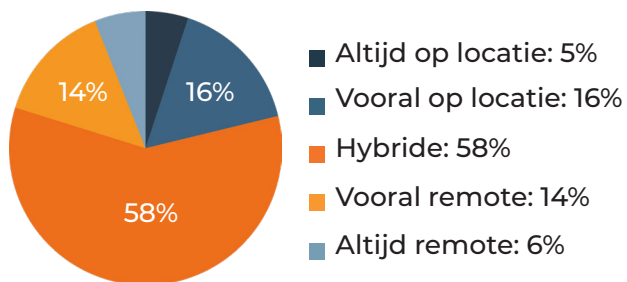

Uurtarief blijft onverminderd dominant: 89% van de opdrachtgevers werkt ermee. Dat verandert niet, ondanks politieke druk op 'uurtje-factuurje' en mogelijke invoering van een minimumtarief vanaf 2026.

FREELANCE MARKT INDEX

Remote of fysiek

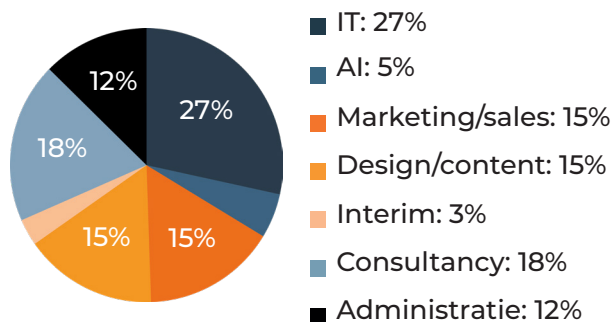
Hoe is de verhouding tussen fysiek en remote werken bij ingehuurde freelancers?

Volledig remote werken verdwijnt langzaam van het toneel: het aandeel daalt van 15% naar 6%. Hybride is de norm: freelancers werken steeds vaker deels op locatie.

Groei werkgebieden

In welk type werkzaamheden zie je de grootste groei in freelance-inhuur?

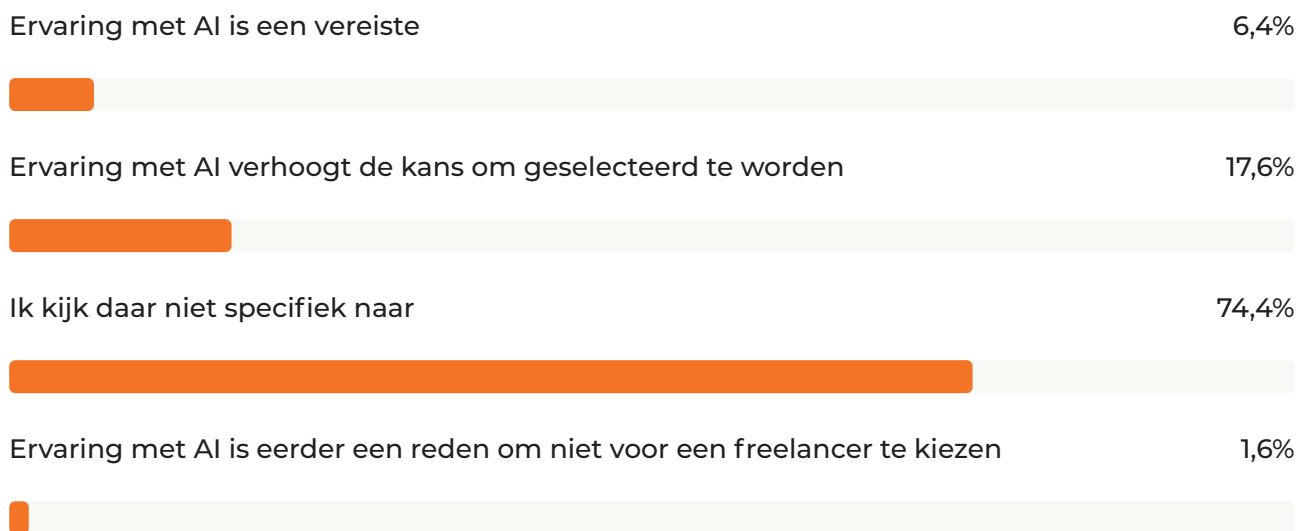

IT blijft het snelst groeiende segment, maar consultancy volgt op de voet: 1 op de 5 ziet daar de grootste toename. Klassieke interim-inhuur zakt weg naar slechts 3%.

PROMPT OF PROFESSIONAL

AI-tools zijn in korte tijd bijna onmisbaar geworden in de kennismarkt. En dat is voor freelancers niet anders. AI programmeert, maakt content, analyseert data en schrijft zelfs offertes. Maar waar ligt de grens? We vroegen aan opdrachtgevers hoe AI hun freelance-inhuur beïnvloedt, hoe ze kijken naar AI-gebruik van freelancers, én of ze verwachten dat AI hun werk deels gaat overnemen.

In hoeverre vind je AI-kennis (zoals ervaring met ChatGPT) belangrijk bij het selecteren van freelancers voor opdrachten?

Driekwart van de opdrachtgevers kijkt níet naar AI-ervaring. AI is hét buzzwoord in de arbeidsmarkt, maar bij de selectie van freelancers speelt het nog geen hoofdrol. Een kwart van de opdrachtgevers ziet het wél als voordeel, of zelfs als vereiste. De verwachting is dat dat aandeel groeit, dus freelancers die hierin voorlopen verhogen hun kans op nieuwe opdrachten.

PROMPT OF PROFESSIONAL

Heeft jouw organisatie in 2024 of 2025 al freelancers ingezet voor werk waarbij AI centraal stond?

Hoewel 47% van de organisaties er nog geen ervaring mee heeft, is 44% inmiddels wél aan de slag met AI-gerelateerde freelance-inhuur. In ruim 1 op de 5 gevallen gebeurt dat zelfs doelgericht, met een expliciete zoektocht naar AI-expertise. Wat begon als niche, wordt nu steeds vaker expliciet gevraagd.

PROMPT OF PROFESSIONAL

Hoe kijk je aan tegen het gebruik van AI-tools door freelancers, tijdens de uitvoering van hun werk?

Opdrachtgevers zijn opvallend mild over AI-gebruik tijdens opdrachten. 91% vindt het prima of zelfs positief als freelancers AI-tools inzetten, zolang het resultaat maar goed is. Kritiek op foutgevoeligheid, bias of privacy ontbreekt vrijwel volledig. Terwijl experts waarschuwen voor hallucinaties van generatieve AI, lijkt die realiteit in de praktijk geen dealbreaker.

PROMPT OF PROFESSIONAL

Mag een freelancer AI gebruiken voor een opdracht zonder dat jij dit weet?

Absoluut niet, ik wil weten welke AI-tools worden ingezet 3,2%

Alleen als het geen invloed op kwaliteit, veiligheid of privacy heeft 50,4%

Zolang het resultaat maar goed is 24%

Liever niet, ik zie AI-gebruik als risico voor ons imago of beleid 3,2%

Anders, namelijk... 19,2%

AI-gebruik wordt stilzwijgend toegestaan. Meer dan de helft van de opdrachtgevers vindt het prima zolang het geen risico oplevert, maar slechts 3% wil expliciet weten welke tools er worden ingezet. Dat suggereert dat er óf veel vertrouwen is in freelancers, óf dat er nog nauwelijks wordt nagedacht over AI-beleid. In de open antwoorden bevestigen opdrachtgevers dat: “We bespreken dit eigenlijk nog niet” en “Het komt (nog) niet echt ter sprake” zijn veelgehoorde reacties.

PROMPT OF PROFESSIONAL

Verwacht je dat AI sommige freelance werkzaamheden (deels) kan overnemen of automatiseren in de nabije toekomst?

Nee, AI zal freelancers niet vervangen 10,4%

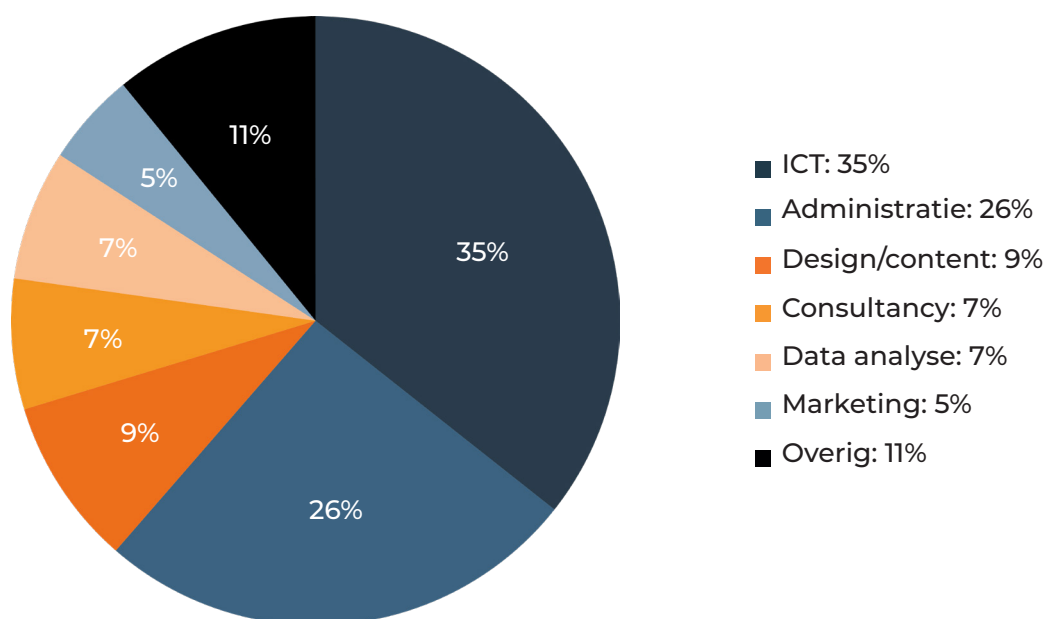
Weet ik niet 8,8%

Ja, AI gaat freelancers (deels) vervangen. Namelijk in... 80,8%

Meer dan 80% van opdrachtgevers verwacht dat AI in de nabije toekomst freelancers gaat vervangen. Maar terwijl die verwachting torenhoog is, blijkt uit andere vragen dat nog maar weinig organisaties er écht mee bezig zijn. Een flinke minderheid heeft al beleid, ervaring of afspraken over AI-gebruik. Bijna iedereen verwacht het, maar bijna niemand zet al de eerste stappen. De grootste impact wordt verwacht in IT, administratie, contentcreatie, klantenservice, design en marketing. Bekijk de verwachting van de opdrachtgevers hieronder:

MET EEN BEETJE AI

Levert kennis van AI-tools freelancers een voorsprong op? Voor freelancers is die vraag ineens urgent. Want steeds meer opdrachtgevers zoeken niet zomaar naar een designer, marketeer of developer, maar naar eentje die AI begrijpt en toepast. Toch lijkt AI soms meer hype dan harde realiteit, dus zochten wij uit hoe het écht zit. We doken in meer dan 100.000 opdrachten op Freelance.nl tussen januari 2023 en juni 2025 om de echte rol van AI op de freelancemarkt te achterhalen. We onderzochten:

- Het totaal aantal opdrachten waarin AI-kennis wordt genoemd, als harde eis of als nice-to-have.
- Hoeveel de vraag naar kennis van specifieke AI-tools in opdrachten toenam in de afgelopen 12 maanden.
- Of tools die later AI-features hebben toegevoegd, zoals Canva of Figma, ook een stijging in vermeldingen zien.

Dus, hoe zit het écht? Is AI net zo'n warm broodje in de freelancemarkt als in de rest van de arbeidsmarkt? Of misschien zelf nóg warmer?

Hoe vaak wordt er om AI-kennis gevraagd in freelance opdrachten?

2023

1368 opdrachten

2024

1888 opdrachten

+ 38%

2025

3164 opdrachten

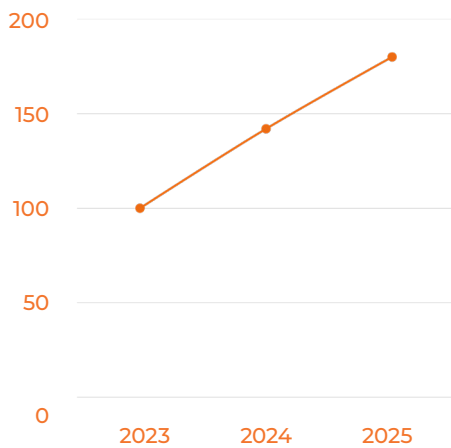
+ 68%

MET EEN BEETJE AI

Hoe vaak worden specifieke AI-tools in opdrachten vermeld?

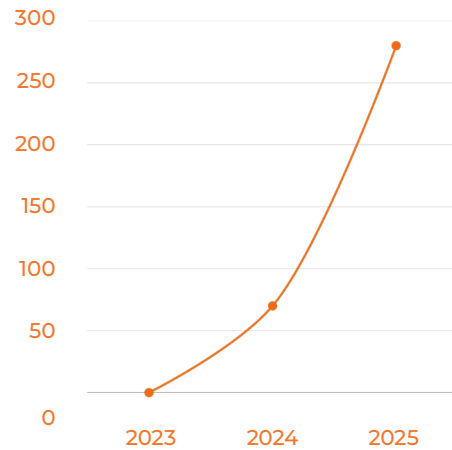
ChatGPT

Ontwikkeling laatste 12 maanden: **+ 33%**

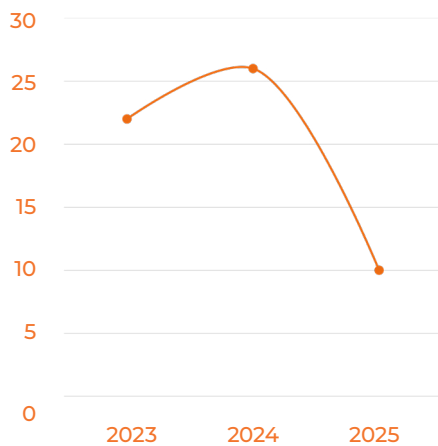
Copilot

Ontwikkeling laatste 12 maanden: **+ 400%**

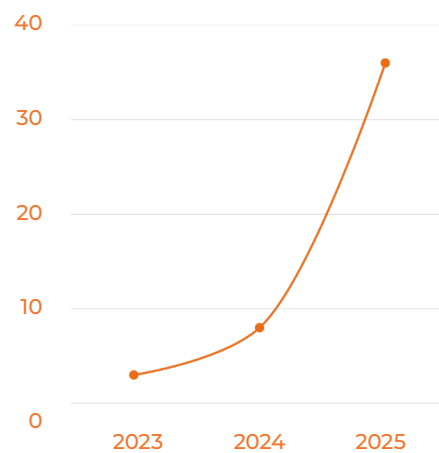
Gemini

Ontwikkeling laatste 12 maanden: **- 12%**

Runway

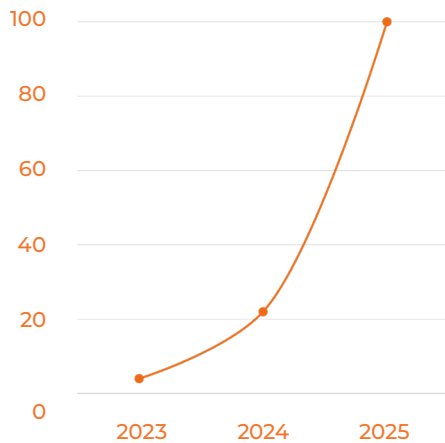

Ontwikkeling laatste 12 maanden: **+ 380%**

MET EEN BEETJE AI

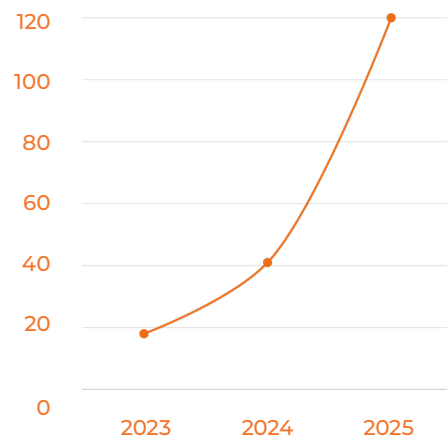
LangChain

Ontwikkeling laatste 12 maanden: + 307%

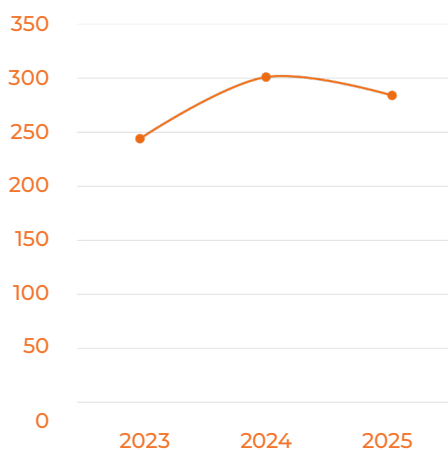
Canva

Ontwikkeling laatste 12 maanden: + 386%

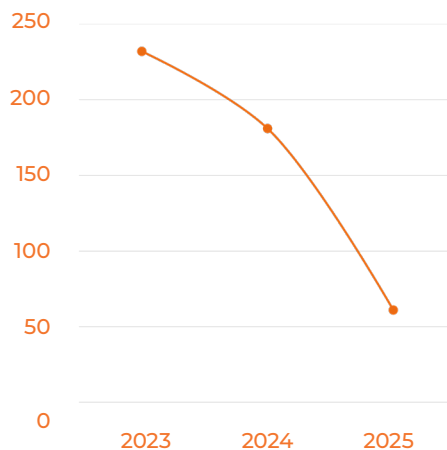
Figma

Ontwikkeling laatste 12 maanden: + 60%

Miro

Ontwikkeling laatste 12 maanden: - 26%

MET EEN BEETJE AI

AI is geen hype meer, maar freelancers en opdrachtgevers kijken er totaal anders naar. Waar 80% van de opdrachtgevers verwacht dat AI werk zal overnemen, is slechts 20% er nu serieus mee bezig. Freelancers gebruiken AI-tools al volop, maar lopen het risico zich vast te klampen aan één tool die volgend jaar irrelevant kan zijn.

Voor freelancers betekent dit: specialiseer je nú in het slim toepassen van AI, niet in één losse tool. Dat is de sleutel om opdrachten te blijven winnen.

Voor opdrachtgevers: wacht niet af. Maak beleid, experimenteer, en benut de kans om freelancers juist in te zetten als gids in deze transitie. Steeds meer andere bedrijven zijn er al mee bezig.

Onderzoeksmethode:

We analyseerden meer dan 100.000 opdrachtoomschrijvingen op Freelance.nl van januari 2023 t/m juni 2025. Voor het herkennen van AI-gerelateerde termen en tools gebruikten we een combinatie van keyword-matching, contextfilters en handmatige validatie.

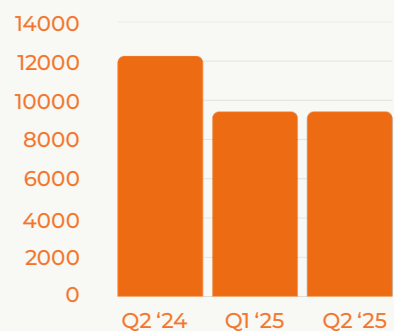
- De cijfers voor 2025 zijn geëxtrapoleerd naar 12 maanden op basis van data t/m juni.
- Tools zoals Claude en Perplexity zijn niet meegenomen in het onderzoek omdat er onvoldoende historische vermeldingen waren om trends betrouwbaar te analyseren.
- In dit onderzoek zijn alleen vermeldingen van Microsoft Copilot meegenomen. Een klein aantal opdrachten verwees mogelijk naar GitHub Copilot, maar deze zijn buiten beschouwing gelaten vanwege de beperkte omvang en afwijkende context.

FREELANCE MARKT TRENDS

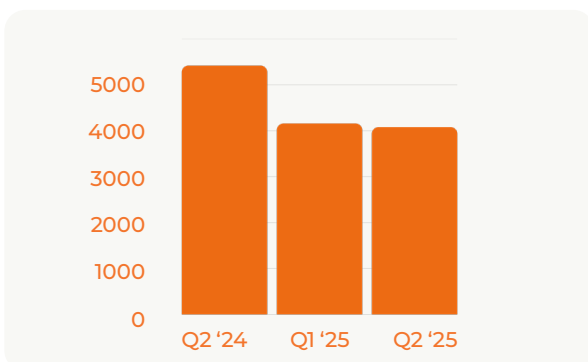
In dit onderdeel duiken we in de platformdata van Freelance.nl: welke sectoren groeien, waar stukt het, en hoe beweegt de vraag naar freelancers per maand? Deze cijfers geven opdrachtgevers én zzp'ers inzicht in waar de kansen liggen.

Het totaal aantal opdrachten

Het totaal aantal opdrachten op Freelance.nl bleef in Q2 vrijwel gelijk ten opzichte van Q1. April en mei lieten nog een duidelijke stijging zien, met beide ruim 3.000 opdrachten. Maar in juni roerde de zomerperiode z'n staart: het aantal opdrachten daalde vanaf de start van de zomermaanden.

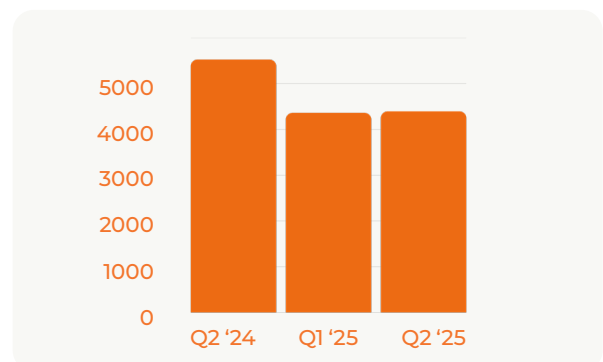

Zo'n dip vanaf juni is geen verrassing. Ook in eerdere jaren zagen we dat het opdrachtvolume afneemt richting de zomer. Wat dit jaar meespeelt: tijdelijke freelance-inzet als vakantie-ervanging wordt sinds de DBA-handhaving risicovoller voor opdrachtgevers, waardoor de zomermaanden rustiger blijven dan voorheen.

Management & Organisatie

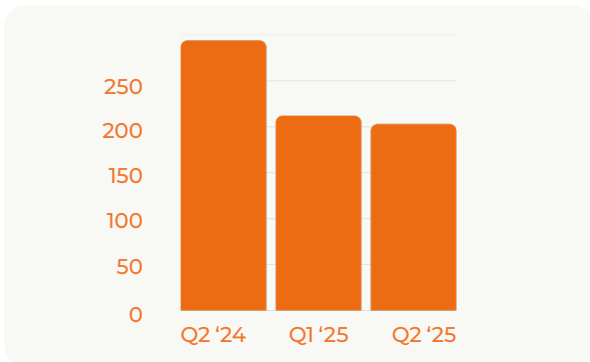
Na een sterke start in april zakte het aantal opdrachten licht terug in mei en juni. Over het hele kwartaal daalde het volume met 1,9%, en het ligt nog altijd lager dan vorig jaar.

ICT

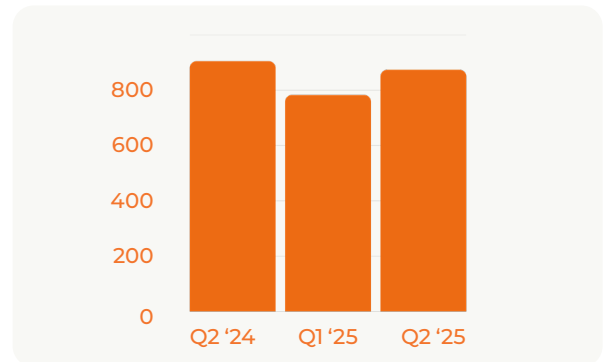
De sector blijft opvallend stabiel, met een lichte stijging van 0,7% ten opzichte van Q1. Vooral april trok het gemiddelde omhoog.

FREELANCE MARKT TRENDS

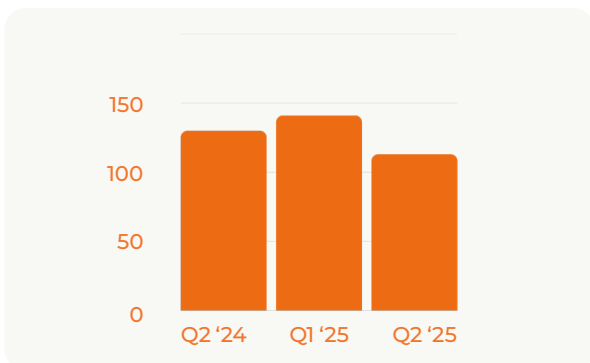
Communicatie

Na twee stabiele maanden zakte het aantal communicatie-opdrachten in juni zichtbaar terug met 4,1%. Daarmee blijft het volume lager dan eerdere jaren, maar volgt het wel het verwachte zomerpatroon.

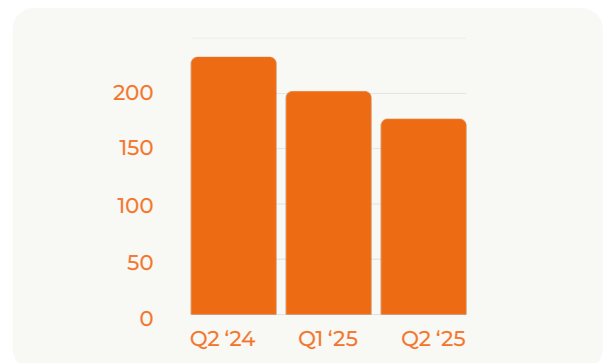
Finance

De financiële sector liet een stevige groei zien van ruim 11% ten opzichte van Q1. Daarmee ligt het opdrachtvolume weer bijna op het niveau van een jaar geleden.

Marketing & Sales

Het aantal opdrachten daalde met 20% ten opzichte van Q1 en ligt ook lager dan in Q2 vorig jaar. Vooral in juni zakte het aantal marketingopdrachten flink in.

Techniek

Na een sterke groei in het vorige kwartaal, nam het aantal techniek-opdrachten dit kwartaal af met maar liefst 12,2%. Hiermee zet een langzame daling sinds begin 2024 toch door.

ZZP'ERS IN CIJFERS

Neemt het aantal zzp'ers in Nederland toe of af sinds de hernieuwde handhaving op schijnzelfstandigheid? Het internet staat vol met stoppende zzp'ers en harde statements, maar wat blijkt? Het aantal zzp'ers neemt niet af. Het groeit daarentegen wel minder hard dan voorheen.

Aantal zzp'ers in Nederland (Q2 2025)

1.778.302

+ 7438 zzp'ers

Hoe ontwikkelt het aantal zzp'ers zich sinds de handhaving van de Wet DBA?

In het tweede kwartaal van 2025 zijn er netto 7.438 zzp'ers bijgekomen. Daarmee blijft het totaal stijgen, ondanks alle ophef rond schijnzelfstandigheid en handhaving. Opvallend: de grootste afname van het aantal zzp'ers vond niet plaats ná invoering van het nieuwe beleid, maar juist ervoor: tussen november 2024 en januari 2025. Het lijkt erop dat angst voor de Wet DBA meer effect had dan de wet zelf. De verschillen per vakgebied zijn groot. De meeste nieuwe zzp'ers begonnen in de creatieve sector, software, haarverzorging en online detailhandel. Daar tegenover staat een duidelijke daling in de zorg, beveiliging en bouw: sectoren waar wet- en regelgeving vaker voor onzekerheid zorgt.

De meeste starters werken in:

Ontwikkelen, produceren en uitgeven van software	 + 60 zzp'ers
Haarverzorging	 + 39 zzp'ers
Detailhandel via internet in kleding en mode-artikelen	 + 33 zzp'ers

ZZP'ERS IN CIJFERS

De meeste stoppers werken in:

Thuiszorg	 - 156 zzp'ers
Algemene burgerlijke en utiliteitsbouw	 - 121 zzp'ers
Organisatie-adviesbureaus	 - 96 zzp'ers

Meer weten? Bekijk dan de KvK zzp-monitor

OVER DE FMI

De **Freelance Markt Index** (FMI) wordt samengesteld op basis van gegevens van het **CBS**, de **ABU** en een **telefonische enquête** onder Freelance.nl-opdrachtgevers. Elke bron wordt gelijk gewogen in de berekening van de marktindex. Het CBS levert maandelijks rapporten over de conjunctuurindex van commerciële dienstverlening, terwijl de ABU elke vier weken cijfers publiceert over de gewerkte uren. Voor de telefonische enquête selecteren we minimaal 125 actieve opdrachtgevers van Freelance.nl, die minimaal drie opdrachten in het afgelopen jaar hebben geplaatst. Almere Marktonderzoek & Advies voert sinds 2019 deze anonieme enquêtes uit voor Freelance.nl, waarbij de resultaten geanonimiseerd worden verwerkt. We combineren onze eigen data met de cijfers van de ABU en CBS om een breed marktperspectief te bieden.

OVER FREELANCE.NL

Freelance.nl verbindt al meer dan 20 jaar freelancers met opdrachtgevers en heeft zich ontwikkeld tot het grootste freelance platform van Nederland. We geloven in een toekomst waarin professionals hun expertise flexibel inzetten voor meerdere bedrijven. Met duizenden opdrachten in diverse sectoren biedt Freelance.nl opdrachtgevers toegang tot hoogwaardige kennis en specialismen, terwijl freelancers de kans krijgen om te werken aan uitdagende projecten. Transparantie, eerlijke beoordelingen en gebruiksvriendelijke tools helpen freelancers en opdrachtgevers om succesvolle samenwerkingen aan te gaan. In een snel veranderende markt blijft flexibiliteit essentieel, en Freelance.nl staat klaar om hierin te ondersteunen met expertise en innovatie.

<https://www.freelance.nl>

030-2271280

communicatie@freelance.nl